

Hallo Natuurvrienden,

Een graad of 2 en een zure noordoosten-wind, dat viel ons te beurt toen we op zondag **12 februari** verzamelden aan de voet van de vuurtoren voor onze Oosteroever-wandeling. Natuurliefhebbers zijn echter geen watjes en er waren maar liefst **20 wandelaars** present. Stilletjesaan herkennen we al wat vertrouwde gezichten (en, hoera, we kunnen er ook al eens de juiste naam op plakken) maar telkens vinden ook wat "eerstelingen" de weg naar de NVO-activiteiten. Daar zat deze keer blijkbaar de Tips voor iets tussen. Iedereen even welkom natuurlijk en stipt om 14u00 samen op stap.

De aanspoelsels langs de hoogwaterlijn waren het doel van deze wandeling maar omdat het nog maar net (14u05) hoog water was geweest wandelden we eerst eventjes rond de Halve Maan. Dit stukje "natuur" krijgt vaak allerhande werkzaamheden te verduren maar toch blijft moeder natuur er haar ding doen. Een thema die op onze wandelingen vaak terug komt : waar de natuur een (kleine) kans krijgt, zorgt ze voor verrassingen. Zo kwamen er wat typische duinplanten aan bod. Een woordje over de geschiedenis van oude spuikommen en bunkers mocht hier ook niet ontbreken, zelfs oude Spaanse kanonnen werden (figuurlijk) opgerakeld.

Na een half uurtje wandelden we dan toch het strand op en we merkten meteen dat er heel wat materiaal op de hoogwaterlijn lag. Wanneer dit materiaal mag blijven liggen vormt het een voedingsbodem voor pionierplanten zoals Zeeraket, Zeepostelein, Biestarwegras en Stekend loogkruid. Deze planten houden het stuivende zand vast en zo ontstaan piepkleine (embryonale) duintjes. Als je de natuur haar gang laat gaan krijg je zo na een tijd spontaan nieuwe duinen en zijn dure zandopspuitingen helemaal niet nodig. Maar daar zeg je zoiets... de natuur haar gang laten gaan, waar kan en mag dat nog in ons druk bezette Vlaanderen?

"Wie spaart, die heeft wat"... Helaas, van de prachtige embryonale duintjes die vorige zomer jaar op de Oosteroever te zien waren is nu niets meer over. (foto: JaVa)

We probeerden het niet al teveel aan ons hart te laten komen en vonden in de hoogwaterlijn inderdaad allerhande aanspoelsels : schelpen, zeewier, eikapsels van roggen en haaien, turf en steenkool, parafine, kolonievormende poliepen, beenderen... Teveel om op te noemen in feite. En misschien ook wel teveel om in 1 wandeling te verwerken. Niet getreurd, het strand en de duinen zijn als biotoop zo interessant dat we er met de NVO zeker nog vaak terugkomen. Zo zijn we in april op het strand bij Cap-Blanc-Nez en in oktober op het strand van Cadzand. We kunnen er meteen vergelijken met ons eigen strand en je zult zien... het is er inderdaad anders. Wie graag een haaientand of een ammoniet aan zijn/haar strandverzameling toevoegt moet dan zeker mee op pad.

De foto's in deze verslagjes lenen we meestal van internet om de soort zo fraai mogelijk in beeld te brengen. Soms zit er toch eens een eigen product (JaVa) of een foto van een mede-wandelaar tussen (naam wordt dan vermeld). De foto's tonen een aantal (maar lang niet alle) soorten die we hebben gezien. De commentaar onder de foto's zijn kleine stukjes van wat er over deze soorten werd verteld tijdens de wandeling. Wie af en toe eens mee komt wandelen verzamelt zo beetje per beetje heel wat natuurkennis en merkt dat ook dichtbij huis vanalles te beleven en te bekijken valt. In deze NVO-verslagjes kwamen tot nu toe **36 verschillende soorten** aan bod. Op de NVO-soortenlijst kun je alle waargenomen (en met zekerheid herkende) soorten terugvinden, daar staat de teller momenteel (na 3 activiteiten) op **82 soorten**.

Zandzegge maakt horizontale, ondergrondse uitlopers. Op elke vierde knoop steekt een nieuw plantje de kop op. De zo gevormde lijnen lopen zo recht dat ze vaak wel lijken aangeplant. Als vele lijnen samen en over elkaar lopen vormen ze een echte mat die het duinezand perfect vast kan houden.

Bij **Knotswier** zijn de drijfblazen zo opvallend dat de soort vaak foutief Blaaswier wordt genoemd. Zoals je hier kunt zien heeft Knotswier grote blazen in het midden van de thallus (bij wieren spreken we niet van stengel). Bij Blaaswier zitten er kleinere blaasjes aan beide zijden van de thallus. (foto : JaVa)

Nee, dit zijn geen dorre takjes van één of andere plant. Wie heel goed kijkt (en goede ogen heeft) ziet dat de "takjes" opgebouwd zijn uit piepkleine hokjes. In elk hokje leeft een hydropoliep die met kleine vangarmpjes plankton uit het water haalt. Van deze kolonievormers bestaan honderden soorten. De naam van deze (zeldzame) soort is **Zeespriet**. (foto : JaVa)

Als je de twee kleppen van een tweekleppige (juist ja) aan elkaar vast vindt (= doublet) dan is het dier pas kort geleden gestorven. Zo ben je zeker dat de soort hier ook levend voorkomt. Dit **Zaagje** dankt zijn naam aan de gekartelde rand van de schelp. (foto : JaVa)

De **Bonte mantel** is een eerder zeldzame tweekleppige. Het exemplaar dat we vonden was volledig zwart wat er op wijst dat het een (zeer) lange tijd in een zuurstofarme omgeving lag samen met veel organisch afval. (foto : JaVa)

Zeepokken zijn kleine kreeftjes die op hun rug tegen een harde ondergrond liggen. Ze bouwen een kalkhuisje en zien er daarom nogal schelpachtig uit. Met hun pootjes kunnen ze plankton uit het water zeven. Er zijn bij ons een zestal, moeilijk te onderscheiden, soorten. (foto : JaVa)

Roggen en haaien zijn familie van elkaar (kraakbeenvissen) en dat zie je ook aan de eikapsels. Toch is bij elke soort dat eikapsel weer een beetje anders. Deze is van een **Hondshaai**. Met de kronkelige draadjes worden de kapsels bevestigd aan wieren of een andere ondergrond. (foto : JaVa)

Het ligament is de elastische band die de helften van een twee-kleppige samenhoudt. Bij het **Nonnetje** is dit ligament zeer sterk. Daarom vind je deze soort heel vaak als doublet. (foto : JaVa)

Enkele **Drieteenstrandlopers** kwamen een eindje met ons meelopen. Tijdens het eten zoeken langs de waterlijn bewegen de pootjes zo vlug dat ze met het blote oog niet te volgen zijn (foto JaVa).

Ook **Zeecypres** is een kolonievormende hydropoliep. Eén "takje" bevat duizenden hokjes. In elk hokje leeft 1 hydropoliep. Op het strand vind je soms wel duizenden van die kolonies die samen in grote pakken liggen aangespoeld; (foto : JaVa)

We vonden een schaar en wat verder ook het rugschild van een **Noordzeekrab**. Deze grote soort kan met zijn scharen gesloten mosselschelpen gewoon stukknippen. Opletten voor je vingertjes dus als je ooit een levend exemplaar vindt. (foto : JaVa)

Strandbiet is een echte kustplant. Het is geen spectaculaire plant, maar wel bijzonder door zijn zeldzaamheid en zijn betekenis voor onze landbouw. Het is de historische voorouder van alle bieten- en rapensoorten. (foto: JaVa)

Deze activiteit gemist??? Geen probleem!!!

Er is (zoals steeds) een herkansing mogelijk want op **zondag 26 februari** staat er opnieuw een boeiende natuurwandeling gepland. Meer info over de eerstvolgende activiteiten vind je hieronder.

Vriendelijke groeten en tot binnenkort

Jan Vanhoutte

Wandelingen in de nabije toekomst :

Vanaf januari 2017 werd een nieuw initiatief opgestart : **NVO**. NVO staat voor **NatuurVrienden Oostende** en organiseert elke maand twee natuuractiviteiten.

De 2^e zondag van elke maand verkennen we een stukje Oostendse natuur. De 4^e zondag van elke maand zoeken we het, carpool-gewijs, wat verderop. Op deze manier hopen we in 2 jaar tijd maar liefst 37 verschillende locaties te bezoeken.

ALLE activiteiten zijn steeds gratis.

Bij carpoolen wordt wel gevraagd een kleine brandstofbijdrage te betalen aan de chauffeur van dienst.

Na elke activiteit wordt een verslagje doorgemailed naar alle deelnemers.

Enkele dagen voor de volgende activiteit wordt een klein info-mailtje verstuurd.

Er werd ook een blog gestart waarop alle verslagjes en wat extra info over NVO terug te vinden zijn.

<https://nvosite.wordpress.com/>

Volgende NVO-activiteiten :

- **Zondag 26 februari** : Ganzen en eenden in de **Uitkerkse Polder** (*inschrijven via mail*)
Verzamelen (carpoolers) om 13u30 [aan parking thv het stedelijk kerkhof, Stuiverstraat 416](#)
Ter plaatse : 14u10 bezoekerscentrum Groenwaecke, Kuiperscheeweg 20, Blankenberge
- **Zondag 12 maart** : Voorjaarstrek in het **Oostends krekengebied**
Start om 14u00 op de parking van de Kinderboerderij, Stuiverstraat 599, Oostende
- **Zondag 26 maart** : Nieuwe natuur in de **baai van Heist** (*inschrijven via mail*)
Verzamelen (carpoolers) om 13u30 [aan parking thv het stedelijk kerkhof, Stuiverstraat 416](#)
Ter plaatse : 14u15 begin Zeedijk Heist, Zeedijk-Heist 65, Knokke-Heist
- **Zondag 09 april** : Lentewandeling in het **Stadsrandbos**
Start om 14u00 op de hoek van Grintweg en Gistelsesteenweg, Oostende
- **Zondag 26 april** : Daguitstap naar **Noord-Frankrijk** (Platier d'Oye en Cap Blanc Nez) (*inschrijven via mail*)
Verzamelen (carpoolers) om 09u00 [aan parking thv het stedelijk kerkhof, Stuiverstraat 416](#)
Ter plaatse : 09u45 Parking natuurgebied Platier d'Oye, Route des Dunes 1040, Oye-Plage
- **Zondag 14 mei** : wandeling door het park van het **Domein Raversijde**
Start om 14u00 aan de kapel Sint-Rafaël te Raversijde, Duinenweg 87, Oostende

Wie deze mails liever niet meer ontvangt kan zich uit de bestemmelingenlijst laten schrappen door een klein mailtje terug te sturen.

Je kunt me steeds bereiken via mail op jan.vanhoutte1@telenet.be

De inbox wordt elke dag meermaals gecheckt en antwoord volgt daarna zo vlug mogelijk.
(ook opmerkingen, vragen, verbeteringen... zijn steeds meer dan welkom via mail)